

Plán péče na období 2000 - 2009

pro chráněné území HOMOLKA

Kategorie CHÚ a název: Přírodní rezervace Homolka

Katastrální území: Velká Chuchle

Okres: Praha 5

Parcelní čísla: k.ú. Velká Chuchle 159 část, 1092/3 část, 1094/1, 1094/2, 1097, 1098, 1099,
1100, 1123, 1193

Vyhlášeno: vyhláškou č.1/1982 Sb.NVP ze dne 28.1.1982

Vlastník: MÚ Praha, Lesy Praha, soukromý vlastník

Celková výměra: 13,43 ha

Výměra nelesní části: 8,85 ha

Hlavní motiv ochrany:

Mezinárodní stratotyp silurského stupně přídol. Bohaté paleontologické naleziště především graptolitů a mlžů. V území se vyskytují společenstva skalní stepi, teplomilné stepní formace a do značné míry přirozený lesní ekosystém. Vyskytuje se tu řada chráněných druhů rostlin a bezobratlých.

Cíl ochrany:

Zachovat geologický profil, aby byl přístupný a dobře viditelný. Udržet podmínky pro zdárnou existenci přírodovědecky hodnotných ekosystémů.

Charakteristika chráněného území ve vztahu k hlavnímu motivu ochrany:

Jedná se o členité skalnaté území, které bylo dále rozčleněno několika vápencovými lomy. V Žákově lomu jsou tři lomové stěny z nichž jedna byla prohlášena za stratotyp. Z geologického hlediska představuje chráněné území opěrný profil k mezinárodnímu stratotypu přídol (svrchní silur), schválenému Mezinárodním geologickým kongresem v Moskvě v roce 1984. Kromě toho jsou ve zdejších lomech odkryty profily vrstvami svrchního siluru a spodního devonu s četnými nálezy zkamenělin. Ze skupiny Gigantostrea např. rod Pterygotus, z mlžů druh Cardiolina concubina. Z lochkovského souvrství (spodní devon) např. trilobit druhu Leonaspis lochkovensis.

Vzhledem k tomu, že těžba v lomech skončila před mnoha desítkami let, byla menšího rozsahu a i v době těžby zde přirozené ekosystémy měly dostatečné zázemí, je zdejší chráněné území velmi hodnotné i z hlediska botaniky a zoologie. Vlastní Homolka je příkladem významu orientace svahů pro utváření rostlinných společenstev. Na jižním svahu devaterničku šedého a ostřice nízké, na skalních teráskách svizele sivého a kostřavy sivé, na severním svahu hlaváče bleložlutého a válečky prapořité. Na diabasu v Přídolí jsou jednotlivé stromy dubu šipáku a na extrémních svazích společenstvo devaterničku šedého a ostřice nízké. Kromě toho sem zasahuje černýšová dubohabřina z komplexu Chuchelského háje.

Rozmanitosti geologických expozic a rostlinných společenstev odpovídá i diverzita bezobratlých. Z východní stepní části (Přídolí) můžeme uvést mandelinku druhu Coptocephala rubicunda, dřepčika Phyllotreta procera, štitonoše Cassida rufovirens a krasečka Trachys

problematicus. Z vápencové až dolomitové Homolky mandelinku Labidostomis humeralis a dřepčíka Aphantona herbigrada.

Na lokalitě hnízdí některé ohrožené druhy ptáků - ůuhýk obecný a pěníce hnědokřídla, dále rehek domácí, pěníce pokřovní a linduška lesní. Žijí zde i drobné šelmy, např. lasice hranostaj a z jelenovitých srnec obecný.

Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti:

Nejvýznamnějším zásahem byla v minulosti těžba vápenců. Ta probíhala poměrně šetrným způsobem a nebyla velkého rozsahu. Bývalé lomy jsou dodnes velmi dobře patrné, v území ve však díky lomové činnosti zvýšila diverzita - větší expozice skalních výchozů, různá expozice vůči světovým stranám. Souběžně s lomovou činností probíhala i pastva drobného domácího zvířectva. Ta však představovala management vhodný pro tento typ ekosystémů a tak ve svém celku obě tyto činnosti nemůžeme hodnotit negativně. Ostatně geologické hodnoty území byly objeveny právě při těžební činnosti a šetrnému způsobu těžby vděčíme za řadu zkamenělin z této lokality. Těžba vápenců byla ukončena začátkem našeho století, pastva pokračovala až do padesátých let tohoto století.

Negativní vlivy současnosti a možnosti dalšího ohrožení:

V současné době jediným neustále pokračujícím ohrožením je pozvolné zarůstání profilu. Protože se nejvýznamnější část CHÚ - profil - nachází v opuštěném lomu bez většího provozu, tvoří se na úpatí místy menší osypy. Tyto osypy následně zarůstají travou a další vegetací. Přesto je však prakticky celý profil přístupný.

Určitý negativní vliv představují i černé skládky, je však zajímavé že v CHÚ mají minimální rozsah.

Vymezení územních jednotek z hlediska potřeb asanačních zásahů:

Z hlediska asanačních zásahů je vhodné území rozčlenit na tři územní jednotky.

První jednotku představují bývalé lomy. Asanační práce je třeba soustředit především na nejcennější profil v Žákově lomu, který je mezinárodním stratotypem. Při asanačním zásahu není nutné odstranit všechny dřeviny a křoviny, některé z nich plní úlohu stabilizační či estetickou. Hlavní redukce by měla být zaměřena přímo na stěny lomu, kde je třeba tuto hmotu odstranit z důvodů zlepšení přístupnosti profilu.

V rámci tohoto plánu péče budou přímo v terénu vyznačeny konkrétní stromy a skupiny křovin, které je třeba odstranit.

Také v ostatních lomech je třeba uskutečnit probírku dřevin a odstranit keřové patro.

Druhou jednotku představují stepní formace. Dle mocnosti půdního profilu na nich dochází k pozvolnému zarůstání. I zde je třeba odstranit křoviny a vhodné by bylo zavést do těchto míst opět pastvu ovcí, případně koz. Pokud by se podařilo najít zájemce o tuto činnost, bude s ním konkretizován počet zvířat a řád spásání území.

Poslední jednotku jsou lesní komplexy, které navazují na lesní společenstva chuchelského háje. Pro tuto část CHÚ je zpracován lesní plán péče. V rámci možností by bylo vhodné v této části posilovat populaci dubu šípáku a rozvolňovat lesní formaci na úroveň lesostepi.

Návrhy regulačních a asanačních opatření ve stanovených jednotkách:

a/ jednorázové zásahy

Je třeba odstranit dřeviny a křoviny ze svahů lomů a z geologických profilů. Konkrétní exempláře budou označeny přímo v terénu.

Obdobně je třeba odstranit křoviny ze stepních formací. Konkrétní skupiny budou označeny přímo v terénu.

b/ pravidelně prováděné zásahy

Bude třeba sledovat stav zarůstání lokality a dle potřeby odstraňovat nálet dřevin a křovin.

Návrhy na doplnění označení a vymezení hranic CHÚ:

CHÚ je vymezeno dobře a v současné době nejsou návrhy na doplnění označení. Je však třeba upozornit, že území má značný význam z hlediska geologických fenoménů a obzvláště v souvislosti s poněkud nejasnou situací geologického CHÚ Cikánka vzrůstá význam tohoto CHÚ. V současné době probíhá revize národních přírodních rezervací a národních přírodních památek, přičemž jsou posuzovány i návrhy na rozšíření dosavadního počtu této kategorie CHÚ. Právě v případě PR Homolka je zvažována možnost převedení území do kategorie NPP.

Návrhy na opatření k vědeckému a kulturně osvětovému využití:

Lokalita má především vědecký význam. Ve vědeckých kruzích je dostatečně známa. V blízkosti vede naučná stezka Barrandovské skály - Chuchelský háj. Poslední tři zastávky této stezky jsou věnovány právě zdejší přírodní rezervaci a jejím především geologickým hodnotám.

Předpokládané náklady:

Jednorázový zásah si vyžádá asi 100 000,-Kč.

Pravidelně prováděné zásahy si vyžádají finanční náklady do 50 000,-Kč.

Kontrolu realizace plánu péče provede:

OŽP MHMP

Odborné sledování změn v souvislosti s provedenými zásahy zajistí:

OŽP MHMP a AOPK ČR středisko Praha

Použité podklady:

RNDr. Jiří Kříž CSc.: Inventarizační průzkum CHPV Homolka - geologie rezervační kniha

Zpracoval:

RNDr. Jan Němec, AOPK ČR středisko Praha 10.5.1998